

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2P/220/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8519201692
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danko Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2020:8519201692.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou v rodinnoprávnej veci navrhovateľky: Y. F. E., nar. X.X.XXXX, trvale bytom R. XXX/XX, XXX XX T. B., proti manželovi: B. E., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom R. XXXX/XX, XXX XX T. B., zastúpený JUDr. Mariánom Gelenekym, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Garbiarska 20, 064 01 Stará Ľubovňa, v konaní o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov na čas po rozvode k maloletému L. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XXX/XX, XXX XX T. B., zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, Farbiarska 57, 064 01 Stará Ľubovňa, takto

rozhodol:

- I. Súd manželstvo účastníkov F. E., rod. X. a B. E. uzavreté dňa XX.X.XXXX v Starej Ľubovni, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Stará Ľubovňa, zväzok XX, ročník XXXX na strane XXX pod poradovým číslom XX r o z v á d z a.
- II. Maloletý L. E., nar. XX.XX.XXXX sa na čas po rozvode z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky, F. E., ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.
- III. Otec, B. E. je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. L. R., sumou 300 eur mesačne, ktoré výživné je povinný platiť vždy do 15 - tého dňa toho - ktorého mesiaca vopred k rukám matky F. E., počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.
- IV. Otec, B. E. je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletým L. E., každý utorok a štvrtok od 14:00 hod do 17:00 hod., a každú sobotu od 9:00 do 17:00 hod.
Matka je povinná maloleté dieťa na styk riadne pripraviť a odovzdať ho otcovi v stanovenom čase v mieste svojho bydliska.
Otec je povinný maloleté dieťa v stanovenom čase prevziať a odovzdať matke v mieste jej bydliska.
- V. V prevyšujúcej časti súd konanie z a s t a v u j e.
- VI. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka návrhom doručeným súdu dňa 6.12.2019 žiadala, aby súd jej manželstvo rozviedol, maloleté dieťa zveril do jej osobnej starostlivosti, otca zaviazal platením výživného v sume 500 eur mesačne. Návrh odôvodnila tým, že po narodení syna v ich vzťahu začali vážnejšie nezhody, vznikla vzájomná nedôvera. Prestali žiť intímne, ich spolužitie sa stalo neznesiteľné a správanie manžela prerástlo v psychické týranie. Navrhovateľka sa odsťahovala s mal. synom zo spoločnej domácnosti. Vylúčila možnosť obnovenia manželského spolužitia. K návrhu navrhovateľka pripojila sobášny list.
2. Súd uznesením sp. zn. 2P/220/2019 zo dňa 11.12.2019 ustanovil maloletému dieťaťu kolízneho opatrovníka a to Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni.
3. Súd poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach, manžela navrhovateľky vyzval aby sa k návrhu vyjadril.

4. Manžel navrhovateľky v písomnom vyjadrení k návrhu uviedol, že s rozvodom nesúhlasí. Zdôraznil, že manželku má stále rád, chce sa o ňu a ich syna starať. Ďalej opísal ich spolužitie, uviedol, že nemali žiadne súkromie lebo každodenne u nich bol otec a staršia sestra navrhovateľky, ktorí zasahovali do ich vzťahu čo vyvrcholilo do odchodu manželky zo spoločnej domácnosti. Manžel navrhovateľky poprel, aby navrhovateľku psychicky týral uviedol, že sa o rodinu maximálne staral. Keď bol zistený synovi zdravotný problém s manželkou navštevoval lekára, na jednom z konzílií bolo odporúčané aby sa syn podrobil operačnej liečbe s čím manželka nesúhlasila. Zdôraznil, že o syna sa chce starať, tak syna ako aj manželku má rád. Ďalej opísal svoje osobné, majetkové a zárobné pomery. K vyjadreniu pripojil listiny preukazujúce jeho osobné, majetkové a zárobné pomery.

5. Na pojednávaní právny zástupca manžela navrhovateľky sa k návrhu na rozvod pripojil, potvrdil, že vzťahy medzi manželmi sú tak vážne rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel, manželia nevedú spoločnú domácnosť už viac ako jeden rok.

6. Navrhovateľka na pojednávaní na podanom návrhu trvala, opísala genézu manželstva uviedla, že pred uzavretím manželstva sa poznali veľmi krátku dobu cca 10 mesiacov, otehotnela asi po 4 mesiacoch od času čo sa spoznali. To, že sa nepoznali bol hlavný problém ich manželstva. Po uzavretí manželstva žili v spoločnej domácnosti v byte manžela, manželstvo bola harmonické len cca 3 mesiace, do času narodenia syna. Manžel jej nepomáhal, zatváral sa vo svojej izbe, vyhovárал sa, že je unavený, vadilo mu, že chodí k svojej rodine, že ju navštevujú jej príbuzní v jeho byte. Problém vyvrcholil v júli 2019, keď boli zistené zdravotné problémy syna, so synom boli hospitalizovaní, manžel ich nenavštívil, zavolať jej asi len 1x, čo ona pociťovala ako nezujem z jeho strany, keď sa vrátili domov z nemocnice s manželom sa len hádali, tak sa zbalila a odišla, od júla 2019 nevedú spoločnú domácnosť. V súčasnosti navrhovateľka kategoricky odmieta obnoviť manželské spolužitie, nemá známosť s iným mužom, k manželovi má taký vzťah ako k otcovi svojho syna. Príčinu rozpadu manželstva navrhovateľka vidí v tom, že do manželstva vstúpili bez toho, aby sa dôkladne navzájom poznali.

7. Manžel navrhovateľky na pojednávaní s rozvodom súhlasil, uviedol, že z jeho pohľadu sa pred uzavretím manželstva poznali dostatočne. Aj podľa neho manželstvo bolo harmonické do času narodenia syna. Poprel aby manželke nepomáhal. Problém nastal v tom, že k ním začala chodiť hendikepovaná sestra navrhovateľky, začala im narúšať súkromie, neskôr sa manželka rozhodla, že bude chodiť k svokrovi spolu so synom, bola tam počas doby čo bol v práci. On svokra začal navštevovať menej, keďže si nevedeli nájsť spoločnú cestu. Neskôr medzi ním a svokrom došlo ku konfliktom, začal im zasahovať do ich súkromia, čo sa len zhoršovalo, zhoršovali sa aj ich manželské vzťahy. Manželka odkladala riešenie zdravotných problémov syna, až na jeho podnet bolo zistené, že mal vybočené chodilo. Priznal, že manželku v čase keď bola hospitalizovaná so synom nenavštívil, ale boli v telefonickom kontakte a kontakte cez sociálne siete. Po návrate z hospitalizácie sa ich konflikty vyostrovali v dôsledku čoho manželka so synom v júli 2019 odišla k svojmu otcovi od tejto doby nevedú spoločnú domácnosť. Manžel navrhovateľky taktiež vylúčil možnosť obnovenia manželského spolužitia. Príčinou rozpadu vidí v odlišnom názore na spôsob liečby syna, on je za operačný zákrok, navrhovateľka je proti.

8. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s obsahom predložených listinných dôkazov a to: sobášnym listom, rodným listom maloletého dieťaťa, správami o prešetrení rodinných pomerov, dokladmi preukazujúcimi osobné, majetkové a zárobné pomery účastníkov konania, ako aj obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 4P/62/2020 na základe čoho ustálil tento skutkový stav:

9. Účastníci konania uzatvorili manželstvo v Starej Ľubovni dňa XX.X.XXXX, toto manželstvo je zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Stará Ľubovňa vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XX. U oboch išlo o prvé manželstvo, obaja sú slovenskí štátni občania. Počas trvania manželstva sa im narodilo jedno dieťa, dňa XX.XX.XXXX mal. L..

10. Manželstvo účastníci uzatvorili zhruba po 10 mesačnej známosti, jeho uzavretie bolo ovplyvnené tehotenstvom navrhovateľky, harmonické bolo len do času narodenia syna, t.j. cca 3 mesiace. Z pohľadu navrhovateľky manžel jej nedostatočne pomáhal so synom, vadilo mu že ju navštevujú jej sestra a jej otec, že ich navštevuje ona. Z pohľadu manžela navrhovateľky príbuzní navrhovateľky, hlavne jej

otec, im zasahoval a narúšal ich súkromie. Manželia sa nevedeli dohodnúť na spôsobe liečby syna, dochádzalo medzi nimi k čoraz vážnejším konfliktom, čo vyústilo do odchodu navrhovateľky spolu so synom zo spoločnej domácnosti k jej otcovi. Od júla 2019 manželia nevedú spoločnú domácnosť. V súčasnosti ani jeden z manželov nechce zotrvať v manželskom zväzku, obaja sa chcú rozviesť. Ani jeden z manželov neuvádza inú známosť, manželia majú k sebe taký citový vzťah ako k rodičovi svojho dieťaťa. Podľa tvrdenia navrhovateľky príčinou rozpadu manželstva je vzájomné nepoznanie sa, manžel navrhovateľky príčinu rozpadu manželstva vidí v rozdielnom názore na spôsob liečby syna.

11. Podľa § 18 zákona č. 36/2005 Z.z. zákon o rodine (ďalej len ZoR) manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

12. Podľa § 19 ods. 1 ZoR o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

13. Podľa § 22 Zákona o rodine k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

14. Podľa § 23 ods. 1 ZoR súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

15. Podľa § 23 ods. 2 ZoR súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujmy maloletých detí.

16. Podľa § 23 ods. 3 ZoR súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a §19.

17. Z výsledkov vykonaného dokazovania mal súd nepochybne preukázané, že manželstvo účastníkov je tak vážne a trvalo rozvrátené, že nemôže plniť svoj účel, pričom rozvrat možno považovať ako kvalifikovaný a nenapraviteľný. Účastníci nehospodária spolu, navzájom si nepomáhajú, nevytvárajú zdravé rodinné prostredie, nezabezpečujú spoločnú výchovu maloletého dieťaťa, čo sú základne práva a povinnosti manželov. Nemožno očakávať, že účastníci obnovia manželské spolužitie, keďže obaja manželia túto možnosť odmietajú, nechcú zotrvať v manželskom zväzku a chcú sa rozviesť.

18. Príčinu rozvratu tohto manželstva súd vidí jednak v tom, že manželia pred uzavretím manželstva sa poznali krátku dobu a v odlišných povahových vlastnostiach, hodnotových rebríčkoch oboch účastníkov konania, čoho následkom bolo zlyhanie ich vzájomnej komunikácie, netolerancia a odlišný názor na spôsob liečby ich syna. V neposlednom rade veľkú úlohu pri rozpade manželstva zohrali i príbuzní navrhovateľky, ktorých prítomnosť manžel navrhovateľky pociťoval ako narušenie súkromia manželov a zásah do manželského spolužitia.

19. Za danej situácie je toto manželstvo len formálne, neplniace spoločenský účel, preto ho súd ako nefunkčné rozviedol. Rozvod manželstva nie je na ujmu ich maloletého syna, keďže manželia už od júla 2019 nevedú spoločnú domácnosť.

20. Podľa § 100 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len C.m.p.) s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvode.

21. Podľa § 24 ZoR v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

22. Podľa § 24 ods. 2 ZoR ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

23. Podľa § 24 ods. 3 ZoR rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

24. Podľa § 24 ods. 4 ZoR súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

25. Podľa § 24 ods. 5 ZoR súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

26. Podľa § 25 ods. 1 ZoR rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvoде.

27. Podľa § 25 ods. 2 ZoR ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoде; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

28. Podľa § 25 ods. 3 ZoR ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

29. Podľa § 25 ods. 4 ZoR ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

30. Podľa § 26 ZoR ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

31. Podľa § 62 ods. 1 ZoR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

32. Podľa § 62 ods. 2 ZoR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

33. Podľa § 62 ods. 3 ZoR každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

34. Podľa § 62 ods. 4 ZoR pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

35. Podľa § 62 ods. 5 ZoR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

36. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj a neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

37. Podľa § 78 ods. 1 ZoR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre mal. dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

38. Podľa § 78 ods. 3 ZoR pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

39. Podľa § 2 ods. 1 C.m.p. na konania podľa toho zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

40. Podľa § 217 ods. 1 prvá veta zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.) pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

41. Podľa § 230 C.s.p. ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

42. Podľa § 121 C.m.p. rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

43. Podľa Čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí.

44. Podľa § 29 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len C.m.p.) navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

45. Podľa § 29 ods. 2 C.m.p. súd konanie nezastaví, ak sa mohlo začať aj bez návrhu a je potrebné v konaní pokračovať.

46. Podľa § 29 ods. 3 C.m.p. súd konanie nezastaví, ak niektorý z účastníkov so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí.

47. Navrhovateľka - matka maloletého dieťaťa v návrhu navrhla aby mal. syn bol zverený do jej osobnej starostlivosti, na tomto návrhu zotrvala počas celého konania. Otec dieťaťa - manžel navrhovateľky súhlasil, aby syn bol zverený matke, aj keď pripustil, že najradšej by bol keby syn bol zverený do jeho osobnej starostlivosti. Výhrady k starostlivosti matky o dieťa nemal, naopak uviedol, že od úpravy výkonu rodičovských práv a povinností sa ich vzájomná komunikácia zlepšila, došlo k zlepšeniu vzťahov tak medzi ním a matkou dieťaťa ako aj medzi ním a dieťaťom.

48. Zo správy kolízneho opatrovníka z 2.9.2020 (čl. 88 spisu) vyplýva, že rodičia nevedú spoločnú domácnosť od júla 2019. Navrhovateľka so synom býva pri svojom otcovi spolu so svojou starou matkou a sestrou. Zo správy vyplýva, že maloleté dieťa má vytvorené vhodné podmienky pre svoj vývoj. Matka do 8/2020 poberala dávku v nezamestnanosti v sume 630 eur a od 9/2020 opäť rodičovský príspevok v sume 370 eur, náklady na bývanie hradí starý otec dieťaťa. Otec dieťaťa pracuje ako samostatný technolog v spoločnosti Y. s príjmom cca 1 170 eur. Jeho mesačne výdaje predstavujú náklady na SIPO 80 eur, elektrinu 15 eur, plyn 7 eur, internet a TV 26 eur, mobil 10 eur, cestovné 80 eur. V domácnosti býva sám, hygienická úroveň v domácnosti je na veľmi dobrej úrovni. Maloleté dieťa má u otca vhodné podmienky pre svoj vývoj. Mal. L. nenavštevuje žiadne zariadenie, celodennú starostlivosť mu

zabezpečuje matka, prekonal bežné detské ochorenia. Má zdravotný problém s chodidlom - vybočenie chodidla, nosí ortopedickú obuv, pravidelne navštevuje ortopedickú ambulanciu a rehabilituje.

49. Naposledy bola úprava výkonu rodičovských práv a povinnosti rodičov k mal. L. upravená rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 2P/203/2019 zo dňa 25.2.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12.3.2020, ktorým bola schválená rodičovská dohoda na základe ktorej bolo maloleté dieťa zverené matke, otec bol zaviazaný platením výživného a styk otca so synom bol upravený každý utorok a štvrtok od 14.00 hod do 16.00 hod a každú sobotu od 11.00 hod do 16.00 hod..

50. V čase poslednej úpravy výkonu rodičovských práv matka dieťaťa bola na rodičovskom príspevku, ktorý poberala v sume 370 eur mesačne, poberala prídavok na dieťa 24,95 eur, bývala v rodinnom dome svojho otca, ktorému na chod domácnosti prispievala sumou 30 eur, bola zdravá nemala inú vyživovaciu povinnosť.

51. V súčasnosti matka dieťaťa je opäť na rodičovskom príspevku, ktorý pobereá v sume 370 eur, pobereá aj prídavok na dieťa. V období od 1.3.2020 do 31.8.2020 poberala dávku v nezamestnanosti v sume cca 660 eur mesačne. Naďalej býva v rodinnom dome svojho otca, ktorý znáša všetky náklady na bývanie.

52. Otec v čase poslednej úpravy pracoval v spoločnosti Panasonic Industrial Device Slovakia s.r.o. s príjmom cca 1200 eur mesačne, býval v trojizbovom byte v jeho vlastníctve, náklady na bývanie mal v sume 130 eur mesačne, mal bežné výdaje spojené so stravou, ošatením, hygienou a pod. bol zdravý, inú vyživovaciu povinnosť nemal.

53. V súčasnosti k zmene pomerov na strane otca dieťaťa nedošlo, naďalej pracuje v rovnakej spoločnosti s obdobným platom cca 1200 eur mesačne, býva v rovnakom byte, ktorý je v jeho vlastníctve, na bývanie má porovnateľné náklady ako v čase poslednej úpravy výživného.

54. Mal. L. je naďalej v osobnej starostlivosti matky, nenavštevuje žiadne zariadenie, naďalej navštevuje ortopedickú ambulanciu a rehabilituje so zdravotným problémom - vybočeným chodidlom. Matka v súvislosti s jeho starostlivosťou má porovnateľné náklady ako v čase poslednej úpravy.

55. Kolízny opatrovník na pojednávaní zdôraznil, že sociálnym šetrením neboli zistené nedostatky v starostlivosti o mal. L., navrhol zveriť dieťa matke, otca zaviazat' platením výživného tak ako v konaní sp. zn. 2P/203/2019, k úprave styku navrhol uzavrieť rodičovskú dohodu, ak sa rodičia nedohodnú navrhol úpravu styku v takej forme a frekvencii akú rodičia navrhli pred začatím pojednávania, t.j utorok a štvrtok od 14:00 hod. do 17:00 hod. a v sobotu od 9:00 do 17:00 hod., čo je v záujme mal. dieťaťa.

56. Pred začatím pojednávania dňa 8.9.2020 rodičia prejavili záujem sa na výkone úpravy rodičovských práv a povinnosti k mal. synovi na čas po rozvede dohodnúť a to v rovnakom rozsahu ako sa dohodli v konaní vedenom pod sp. zn. 2P/203/2019 s rozšírením styku otca so synom a to tak, že dieťa bude zverené matke, otec bude platiť výživné v sume 300 eur mesačne a bude oprávnený stretávať sa so synom každý utorok a štvrtok od 14.00 hod. do 17.00 hod a v sobotu od 9.00 hod. do 17.00 hod., uzatvorenie rodičovskej dohody v tomto znení padlo na tom, že rodičia sa nevedeli dohodnúť kde si budú odovzdávať dieťa, matka trvala na tom aby otec vošiel do dvora a dieťa preberal pri vchodových dverách do rodinného domu, otec odmietol vojsť do dvora a trval na to, že dieťa si bude preberať pred vchodovou brámkou do dvora rodinného domu.

Právne posúdenie veci:

57. Naposledy bolo o výchovnom prostredí mal. L. právoplatne rozhodnuté v marci 2020, teda pred cca pol rokom.

58. Súd vo všeobecnosti pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností vždy prihliadne predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa, ako aj na jeho citové väzby, vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia. To boli aj prvoradé hľadiská pri rozhodovaní súdu o úprave pomerov manželov (rodičov) na čas po rozvede k mal. L.. Je potrebné vždy dbať na to, aby sa zabezpečili čo najpriaznivejšie podmienky pre zdarný a zdravý vývoj dieťaťa a na jeho citové väzby k tomu - ktorému rodičovi.

59. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o zverení dieťaťa rozhodnúť ináč je zmena pomerov. Zmena pomerov odôvodňuje zmenu rozhodnutia o výchove maloletého dieťaťa vtedy, ak iné okolnosti prevažujú nad požiadavkou stálosti výchovného prostredia dieťaťa. Tak je tomu obvykle v tých prípadoch, v ktorých sa skôr vykonaná úprava výchovy maloletého dieťaťa stane vzhľadom na zmenu pomerov úpravou, ktorá naďalej nezabezpečuje najpriaznivejšie podmienky pre zdarný vývoj dieťaťa.

60. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, aby došlo k zásadnej a podstatnej zmene pomerov či už na strane rodičov, ale aj na strane maloletého dieťaťa od času poslednej úpravy výkonu rodičovských práva a povinností, ktorá by odôvodňovala zmenu posledného rozhodnutia.

61. Obaja rodičia sú spôsobili dieťa vychovávať (dovoľuje im to tak ich fyzický ako aj psychický zdravotný stav, majú vytvorené vhodné prostredie). Vzhľadom na vek dieťaťa, jeho citové väzby, predovšetkým potrebu primárnej vzťahovej väzby, ktorú má vytvorenú s matkou za situácie, keď v starostlivosti matky o dieťa neboli zistené žiadne nedostatky, sám otec dieťaťa pred súdom uviedol, že od času posledného rozhodnutia sa jeho vzťah tak s matkou aj synom zlepšil. Podľa názoru súdu je najpriaznivejším a najviac rešpektujúcim záujmy mal. dieťaťa, nie jeho rodičov, ponechanie mal. L. v osobnej starostlivosti matky. Súd má za to, že je vo výsostnom záujme dieťaťa aby žilo s rodičom a v prostredí, kde ho budú mať radi, dokážu a chcú mu poskytnúť lásku, pocit bezpečia a ochrany i všestrannú starostlivosť. Súd má za to, že takáto starostlivosť mal. L. bude poskytnutá zo strany jeho matky.

62. Súd zdôrazňuje, že rodičia sú povinní navzájom spolupracovať pri výchove svojho dieťaťa, ak by tomu tak nebolo, potom ten rodič, ktorý spoluprácu odmieta je výchovne nespôsobilý. Dieťa má právo na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom. S ohľadom na vzťah rodiča k dieťaťu s ktorým je v osobnej starostlivosti je výchovnou úlohou rodiča, aby viedol dieťa k úcte k druhému rodičovi, pokiaľ rodičia správne pochopia význam svojej úlohy pri výchove dieťaťa, potom si musia byť vedomí toho, že majú prvotnú zodpovednosť za prípravu detí na stretnutie s druhým rodičom. Obaja rodičia si musia uvedomiť, že úloha druhého rodiča pri výchove má svoj význam a pokiaľ by si toto právo nevedeli navzájom zabezpečiť, potom možno dôvodne pochybovať o ich výchovnej spôsobilosti. Súd dodáva, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby sa dospelí rodičia naučili navzájom konštruktívne komunikovať o záležitostiach svojho dieťaťa.

63. Z dôvodov, ktoré boli vyššie rozvedené súd zveril mal. L. do osobnej starostlivosti matky s tým, že bude oprávnená dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

64. Súd zdôrazňuje, že oprávnenie a povinnosť obidvoch rodičov zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok trvá, aj keď súd upraví ich práva a povinnosti k dieťaťu na čas po rozvedení v zmysle § 24 Zákona o rodine a rozhodne, že jednému z rodičov dieťa zveruje do osobnej starostlivosti. Rodičovské práva a povinnosti zostávajú zachované, touto úpravou ide len o úpravu výkonu tých rodičovských práv a povinností v bežných veciach, ktoré vyplývajú a súvisia s osobnou starostlivosťou o mal. dieťa. Vo všetkých podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností by sa však rozvedení manželia mali dohodnúť. Ak sa o týchto podstatných veciach nedohodli, podľa § 35 Zákona o rodine na návrh niektorého z rodičov rozhodne v tomto smere súd.

65. Súd v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami rozhodol aj o výške vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu. Taktiež z vykonaného dokazovania nevyplývalo, aby došlo k podstatnej zmene pomerov či už na strane mal. dieťaťa alebo jeho rodičov, ktorá by odôvodňovala určiť inú sumu výživného ako to bolo v konaní sp. zn. 2P/203/2019, t.j. 300 eur mesačne, preto súd zaviazal otca dieťaťa platením výživného v rovnakom rozsahu ako v konaní 2//203/2019.

66. Súd súčasne upravil stretávanie sa otca so synom, pretože na to, aby rodič mohol realizovať svoje rodičovské práva v prípade, že dieťa mu nebolo zverené do výchovy, je potrebné, aby mal upravený styk s maloletým dieťaťom. Zmyslom úpravy styku otca s dieťaťom je dosiahnuť odstránenie doterajšieho stavu medzi otcom a dieťaťom bez nepriaznivého pôsobenia na psychiku a citovú stránku dieťaťa. Preto súd pri úprave styku rodiča s dieťaťom predovšetkým skúma, či je styk maloletého dieťaťa v prospech dieťaťa a je povinný veľmi starostlivo zvážiť, aká úprava tohto styku (časové vymedzenie, určenie prostredia a pod.) zodpovedá v konkrétnom prípade najlepšie niektorej skutočnosti týkajúcej

sa maloletého dieťaťa a niektorej skutočnosti týkajúcej sa rodiča. Predovšetkým súd musí zvážiť vek a zdravotný stav maloletého dieťaťa, jeho citový vzťah k rodičom, ktorý ho nemá vo výchove a k prostrediu, v ktorom tento rodič žije, obvyklým denným režimom maloletého dieťaťa. Medzi ďalšie skutočnosti, ktoré súd skúma patria osobné a rodinné pomery rodičov, vzájomný vzťah rodičov a ich časové a hospodárske možnosti. Hodnotenie týchto všetkých skutočností predovšetkým v zhode so záujmom maloletého dieťaťa vedú potom k najvhodnejšej úprave styku rodiča s maloletým dieťaťom.

67. Rodičia sa na úprave stretávania sa otca so synom pred súdom nedohodli, pričom dohoda stroskotala na mieste odovzdávania si dieťaťa rodičmi. Poukazujúc na doterajšiu dohodu rodičov o úprave styku v konaní 2P/203/2019, ktorá podľa vyjadrenia rodičov funguje a je dodržiavaná, ktorá dokonca podľa vyjadrenia otca dieťaťa prispela k zlepšeniu vzťahov medzi ním a matkou dieťaťa ako aj medzi ním aj dieťaťom, ako aj dohodu o úprave styku prezentovanú pred súdom, ktorá rozširovala stretávanie sa otca so synom o jednu hodinu v utorok a štvrtok a o tri hodiny v sobotu, súd styk otca so synom upravil podľa tohto návrhu, teda v utorok a štvrtok od 14:00 hod do 17:00 hod., a každú sobotu od 9:00 do 17:00 hod., aj keď k dohode medzi rodičmi nedošlo, pretože je presvedčený, že takáto frekvencia stretávania sa je v záujme maloletého L.. Súd má za to, že takto upravený styk otca so synom zodpovedá kritériu najlepšieho záujmu mal. L., teda citovému vzťahu dieťaťa k otcovi.

68. Je nutné zdôrazniť, že rodičovi, ktorému mal. dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti sú zachované všetky rodičovské práva a povinnosti, tento rodič nie je pozbavený práva dieťa vychovávať. Je na ňom, aby využíval možnosti na to, aby mal na výchovu dieťaťa vplyv. Na druhej strane pri úprave styku je povinnosťou súdu prihliadať na záujmy maloletých detí, najmä na ich citové väzby k rodičom, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia ako aj na to, aby sa rešpektovalo právo maloletých detí na zachovanie ich vzťahu k obidvom rodičom a zachovaniu súrodeneckých väzieb. Kritériami podľa ktorých sa súd pri úprave styku spravuje, okrem iného sú vek, zdravotný stav, citový vzťah k rodičom, predovšetkým rodičovi, ktorému nebolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti, vzťah dieťaťa k prostrediu, v ktorom tento rodič žije.

69. Súd uložil otcovi aby syna vyzdvihoval a odovzdával v mieste bydliska matky, čo podľa názoru súdu zodpovedá záujmu maloletého dieťaťa ako aj ustálenej súdnej praxi. Je na rodičoch či si dieťa odovzdajú pri bránke do dvora, alebo pred vchodovými dvermi do rodinného domu v ktorom matka s maloletým býva. Obidvaja rodičia pred súdom uvádzali svoje argumenty na základe ktorých trvali na odovzdávaní dieťaťa otec pred bránkou do dvora, matka pred vchodovými dverami do rodinného domu. Súd má za to, že rodičia sú rozumní a v záujme ich spoločného syna nájdu najvhodnejšie miesto na odovzdávanie si dieťaťa, ktoré bude vyhovovať nielen im ale hlavne ich dieťaťu a nebude zasahovať do práv iných osôb. Súd súčasne uložil matke, aby dieťa na stretnutie s otcom riadne pripravila, to znamená tak po materiálnej ako aj po psychickej stránke správnou motiváciou a usmernením.

70. Dieťa má právo na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom. S ohľadom na vzťah rodiča k dieťaťu, s ktorým je v osobnej starostlivosti je výchovnou úlohou rodiča, aby viedol dieťa k úcte k druhému rodičovi, pokiaľ rodičia správne pochopia význam svojej úlohy pri výchove dieťaťa, potom si musia byť vedomí toho, že majú prvotnú zodpovednosť za prípravu detí na stretnutie s druhým rodičom. Obaja rodičia si musia uvedomiť, že úloha druhého rodiča pri výchove má svoj význam a pokiaľ by si toto právo nevedeli navzájom zabezpečiť, potom možno dôvodne pochybovať o ich výchovnej spôsobilosti.

71. Súd dodáva, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby sa dospelí rodičia naučili navzájom konštruktívne komunikovať o záležitostiach svojho dieťaťa.

72. Je nutné zdôrazniť, že rodičovi, ktorému mal. dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti sú zachované všetky rodičovské práva a povinnosti, tento rodič nie je pozbavený práva dieťa vychovávať. Je na ňom aby využíval možnosti na to aby mal na výchovu dieťaťa vplyv.

73. Piatym výrokom súd konanie v prevyšujúcej časti zastavil, keďže navrhovateľka návrh na určenie výživného nad sumu 300 eur zobrala späť, s čím ostatní účastníci súhlasili a podľa názoru súdu o tejto časti nie je potrebné v konaní pokračovať.

74. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p. v zmysle ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.).

Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 361 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1,2 C.m.p.)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 63 C.m.p.)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko a zároveň si ponechal v poradí uvedené ako druhé priezvisko svoje predošlé priezvisko, môže do troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska.